

SLOVO RESTAURACE OZNAČUJE OBČERSTVOVNU TĚLA I DUCHA, ALE TAKÉ OBNOVU PAMÁTKY (NEBO REŽIMU) DO PŮVODNÍHO STAVU. PROVOZOVATELE HOSPOD JSOU RESTAURATÉRI, TI DRUZÍ – VZÁCNĚJŠÍ – JSOU RESTAURÁTOŘI. „SMYSLEM NAŠÍ PRÁCE JE VRÁTIT ZÁKAZNÍKOVÍ KŘESLO, SKŘÍŇ NEBO STOLEK, DESÍTKY LET JAKO NEPOTŘEBNÝ KRÁM ODLOŽENÝ NĚKDE NA PŮDĚ, ZPÁTKY V TĚ PODOBĚ, V JAKÉ JE DOKONČIL TRUHLÁŘSKÝ NEBO STOLAŘSKÝ MISTR TŘEBA PŘED DVĚMA STY LETY.“

Rudolf Baudis

Tak do jedné věty shrnul svou zásadu mladý podnikatel David Fiala, jemuž se podařilo během několika let vybudovat prosperující firmu specializující se na obnovu starého nábytku. „Neprosadili jsme se samozřejmě naráz, ale trpělivostí a kvalitou. Možná, že někteří obchodníci starožitnosti lacino kupují, draho prodávají a z toho bohatnou. Naším cílem je především spokojený zákazník“, říká pan Fiala. „Za kvalitu práce ručíme

RESTAURÁTORSKÝ *Atelier* FIALA

Jako Fénix z popela

Vlevo majitel atelieru David Fiala.

I když se nám, jako dědictví po předcích, zachovaly především lepší a dražší kusy nábytku z měšťanských a šlechtických domů, nechybí tu ani selský malovaný nábytek. „Neodmítneme samozřejmě ani renovaci selského nábytku, i ten má dnes svou hodnotu i když se často dělal tesařským způsobem z měkkého dřeva, ale specializujeme se zejména na stylový umělecký nábytek z 19. století a starší. Secese má sice také něco do sebe, ale empírový stůl, sekretář nebo renesanční komoda, to je pro restaurátora nábytku výzva i pochoutka.

K opravám a rekonstrukcím je zapotřebí, kromě znalostí a dovedností, i nejrůznější dřeva a kování.

Jak se takové věci opatřují?

„Těžko,“ zaznělo jednohlasně od všech pracovníků atelieru, co byli v doslechu. „Na starý nábytek můžeme použít zase jen staré dřevo, podobné tomu, z jakého jej vyrobili staří mistři. Nenahradí ho ani stoletý dub vysychající někde posledních dvacet let. Pořád to bude jiné dřevo, nežli to, které použil stolař před dvěma stoletími. Pro někoho je poklad hrnec stříbrňáků v hradním sklepení, pro nás je vzácností, když se nám podaří někde na bourače starého stavení nebo v někdejší truhlářské dílně najít použitelný kus starého dřeva. Často dá větší práci vyhledat vhodný materiál, aby měl patřičné stáří a strukturu, než samotné restaurování. Mohli byste nás vidět dokonce i hrabat se v kontejnerech a na skládkách, i tam se dá najít ledacos, co se jinému nehodí, ale nám ano. Tu a tam si vyřízneme kus dřeva neprolezlého červotočem nebo se může hodit nějaký původní pant či kování. Zvláště si ceníme starých ovocných dřev, jabloní, hrušní, švestky... Často potřebujeme i ořech nebo exotická dřeva jako eben. Na intarzie se hodí bahenní dub, zdeformované kořeny různých dřevin,

svou pověstí, ceny držíme pod pražským průměrem, takže máme dobré jméno u nás i v cizině. Nedávno u nás natáčel i štáb německé televize, aby zjistil nějaká tajemství. Naším tajemstvím jsou ale jen ony kdysi pověstné zlaté české ruce.“

Zvidavost je povoláním novináře a tak jsme i za vás nahlédli restaurátorům „pod pokličku“. Před dvěma lety sídlo firmy a dílna přesídlily od Mělníka do pražského starého Braníka. Původní místní zemědělská usedlost se tak zaplnila zrenovovaným nábytkem od biedermeieru po art deco, empírovými hodinami, obrazy a svítidly, jaké před tím nepoznala a z někdejší pudy je luxusní prodejna.

Převzít nábytek do renovace a pak říct, že se nám něco rozpadlo pod rukama nebo že se něco nepovedlo – to je prostě nemyslitelné. Nejsme žádná velká manufaktura, trvale zaměstnávám jen pět řemeslníků. I když jsou mladí, prošli hustým zkušebním sítím a zůstali jen ti, co umí všechno, co s restaurováním souvisí: všakeré truhlářské a řezbářské práce, zejména intarzování či vykládání dřevem. Na leckteré zakázce jsou ovšem i speciální práce, na které přizýváme odborníky. To se týká třeba vyplétání sedáků a opěradel ratanem, čalounictví, pozlacování včetně patinování, oprav hodinových strojů, malby na nábytek či restaurování obrazů.“

Ze starého... .. nově.

tzv. kořenice, či stromové nádory vyskytující se u břízy, ořechu nebo topolu. Zvláště si ceníme spolupráce se skutečným mistrem, Ivanem Mrázem, jehož sláva se donesla i za hranice, protože dokáže vyrobit v podstatě jakékoli nábytkové kování a ozdoby, ale i zámký a klíče přiměřené době vzniku jednotlivých kusů nábytku."

Je červotoč důkazem stáří?

Někdy se prý na replikách nebo na doplněných částech nábytku dělají stopy po červotoči, aby vypadal starší. „To považujeme za šarlatánství, ale po dohodě se zákazníkem, pokud si přeje „jednotnou

úpravu“, tak není problém mu i na nové části nábytku nebo rámu obrazu pár dírek vyvrtat. Zpravidla ale červotočům a ostatním dřevním škůdcům (plísňe) v jejich díle zabráňujeme. Pokud se zjistí, že nábytek, který dostaneme do péče, je napaden nějakými škůdci, odvezeme ho do Roztok na radioaktivní ozáření, které je zaručeně zahubí. Kromě toho ošetřujeme dřevo spolehlivými chemickými přípravky.

Na rozdíl od soch, kde restaurátoři obvykle dodržují zásadu, že nahrazené části původního díla se neopatřují žádnou patinou, aby bylo zřejmé, co je původní a co bylo doplněno, nábytek zůstává i přes svou historickou a uměleckou hodnotu především užitečným předmětem. Zakládáme si na tom, že se naše zásahy při zběžném zkou-

bytek ale určitě žádnou starožitnou ozdobou jejich domácností nebude!

Než svoje oblíbené křesílko, bez něhož si odpolední zdřímnutí nebo dýchánek nedovedete představit, svěříte do rukou restaurátorů, měli byste vědět, jaké péče se mu dostane. V případě restaurátorského atelieru Fiala už odborníci určitě předtím měli v práci vzácnější kus a poradili si s větším poškozením, než jakým se vyznačuje to vaše zamilované křesílko nebo sekretář. I když o svůj nábytek dobře pečujete, nejlépe mu prospějete tím, že se poradíte s odborníky, kteří mile rádi přijdou k vám domů oživit jeho lesk a provést drobné opravy.

Restaurátoři dávají přednost třeba i víc poškozenému kusu nábytku, ale nedotčenému předchozími neodbornými po-

mání nerozeznají od částí, které zůstaly v původním stavu."

Važme si starého nábytku, nebude

Kdysi, když se nevěsta stěhovala za svým vyvoleným, vezla si s sebou výbavu, kromě povinných peřin to byl především nábytek. Jeho bytelná konstrukce měla zpomalit stárnutí a oddálit tak vydání na pořízení nového. Nábytek tvořil hlavní část viditelného „zboží“ nevěsty, které se obřadně přiváželo do domu ženicha. Sousedé a známí oceňovali jeho úroveň a takové hodnocení si pak žena často nesla s sebou celý život. Truhláři věnovali proto výrobě nábytku mimořádnou péči.

Jednotlivé kusy nábytku udržovaly památku na rodiče a prarodiče a když zestárlý, vnuci a pravnucci do nich dávali obilí a sůl pro dobytek, aby nakonec dosloužily na zápraží, třeba jako přístřešek pro drůbež. Pro naše vnuky a pravnučky náš dnešní sektorový dřevotřískový ná-

kusy o opravy. Označí si nejprve veškerá poškození a praskliny, chybějící dýhy a třísky či řezbované ozdoby. Pak se demontuje celá konstrukce na jednotlivé díly a ty se opravují či doplňují chybějícími nebo vážně poškozenými částmi, které je třeba znovu vyrobit. Poté, co je díl zcela připravený, klíží se do původní sestavy. I když jsou k dispozici moderní kontaktní a disperzní lepidla, při restaurování nábytku se dává přednost starému dobrému kostnímu kličku. Ke slovu přijde i obyčejná žehlička. Závěrečnou prací je povrchová úprava.

Nejpracnější je odstranění starých laků a nánosů. Nových vrstev přírodního laku se nanáší tolik, aby se dosáhlo jednotného dojmu a barvy původních, renovovaných i nových součástí. O umění restaurátorů Fialova atelieru se zákazníci i zájemci o starožitnosti můžou přesvědčit na vlastní oči. V prodejně, která je zároveň výstavní síň, je každý vítán. Pokud obnovu starožitného nábytku svěříte odborníkům, jedno je jisté: nábytek, jenž prošel jejich rukama, nás určitě přežije.

RESTAURÁTORSKÝ
Atelier FIALA

Prodejna v areálu provozu:

Skolní 1 (roh Bránická ul.) Praha 4
Tel.: 244 463 091, Mob.: 602 385 998, 602 363 239
www.atelier-fiala.cz E-mail: artconsult@volny.cz